

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborúban kő alatt a szerkesztőség felolvas:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bécsényi-tér 2., telefon-száma: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

A diadal fényes utain.

Nincs már orosz Magyarországon.
Most következnek a győzelmek nagy napjai.

Bármerre tekintünk a harci színtereken, mindenfelé győzelem. A mi és a szövetséges hadak győzelme. Galiciában nagy ütközet folyik. Az oroszok Galícia legnagyobb erősségét, Przemysl városát ostromolják. De céltalan hadsközlésük, mely nekik már eddig is szörnyű sok vér és élet áldozatba került. Sok ezer halottan kívül óriási a veszteségük hadi felszerelésben.

A németek és franciák harca tovább folyik és a németek győzelmi-győzelemlere halmoznak.

A monarchia csapatai a Bosznia-ba befőrt ellenséget kiverék és Szerbia bejárást végeznek dicsőséges hadműveleteket. Ugyancsak megtiltolták dicsőséges hadseregünk az orosz lovászióit a Kárpátok vidékét.

Mai híreink a következők:

Az oroszok üldözése Máramarosban.

Beszterceből is kivertük az oroszokat.

Huszf, október 9.

Az orosz csapatok Máramaros-sziget elfoglalása után e hónap 4-én Hosszmezőig haladtak előre. Kedden reggel 9 órakor, mint-hogy csapataink Huszról tűzérsgünkkel, továbbá a lengyel légió három oszlopban megkezdtek az előnyomulást, az oroszok kitérítétek Hosszmezőt és Máramaros-szigeten foglaltak állást, ahonnan tegnap negyven ágyúvést tettek, de Hosszmezőben nem sikerült kárt tenniük.

Kedden este 7 órakor Máramaros-szigeten riadót fújnak az oroszok és miután csapatainknak rohamait feltartóztatni nem bírták, éjjel 11 órakor kivonultak Máramaros-szigetről.

A város valósággal fellélekzett, bár az oroszok nem bántottak senkit. Bevonuláskor az orosz tábornok kijelentette az előljáró-ságnak, hogy katonáinak italt adni tilos, csak ennivalót és cigarettát szabad nekik adni. Az oroszok nem kegyetlenkednek, de az üresen hagyott házakba betörttek és sok mindent elvittek magukkal. A házak a főispán lakásába kvártélyozták be magukat, ott zongoráztak, mulattak és a főispán szolgálójával szolgáltatták ki magukat.

A városba háromezren jöttek be, csaknem mind lovaskatonák. Ágyukat is hoztak magukkal. Az oroszok a városra 180.000 korona

hadisarcot vetettek ki és tiszul elfogták az előljáró-ságot kivonuláskor azonban elengedték a tiszokat.

Az oroszok kivonulása hirtelen történt s a nagy sietésben egy ágyújukat is otthagyták. Utánuk nyomban elsönek a lengyel légió zombit be és Fehéregyház és Krácsfalu irányában tütek az oroszokat, akik itt át akarták kelni a Tiszán, de tűzérsgünk heves ágyúüzze elől visszavonultak és egy ágyújukat a Tiszában hagyták.

Szerdán este Szarvaszó felől ágyúszó hallatszott Máramaros-szigetre, jelöl annak, hogy ott folyik az orosz üldözése.

Huszról elsönek Krause határrendőr felügyelő ment Máramaros-szigetre szerdán este és jelentése után csakhamar megérkezett Nyegre főispán is, aki az éjszakát; már a városban töltötte.

Kolozsvár, okt. 9.

Bethlen Ödön gróf kormánybiztos hírdetményben tudatta az oroszok közeledésének híre Kolozsvárra menekült beszterce-iekkel, hogy seregeink Beszterce és Máramaros-sziget között, Telcs falunál is véresen megverték az oroszokat. Az oroszok Magyar-lápos felé menekültek. Csapataink négyszáz orosz elfogtak.

A Telcsnél megvert orosz sereg a Visó völgyén leereszkedve juthatott Beszterce-Naszód vármegyébe.

Telcs Romoly (Romul) község-től délre Beszterce-Naszód vármegyében eszékdi járásában fekszik, 659 háza és 3283 lélekszáma van. A faluhoz tartozik Bánffy-telep és Buskúpuszta is.

A kormánybiztos azt is közli hírdetményében, hogy a radnai szoros és nagy számú haderőnk biztonságát nyújt a további orosz betörés ellen.

Valamennyi hatóság visszatért a helyére. A vasúti összeköttetés helyreállított, a távbeszélő és távirat zavartalanul működik. A város lakossága, amely a múlt hétvégén elhagyta lakóhelyét, visszatért Máramaros-szigetre.

A Máramaros-sziget mellett lefolyt harcokban számos orosz foglyot ejtettünk és ágyút is zsákmányoltunk.

Bécs, okt. 9.

A N. Wiener Tagblatt így ír az oroszok magyarországi betörési kísérleteiről: Meg kell várni, vajjon kedve támad-e az orosz vezérkarunk az eddigi tapasztalatok után a betörés megismétlésére. Mi minden esetre a jövőben is érteni fogjuk a módját, hogy elfűle kísérleteikkel erőlyesen szembeszálljunk.

Negyvenezer orosz esett el Przemysl ostrománál.

Bukarest, okt. 9.

Idevaló katonai körökben az oroszoknak a Kárpátokban és Przemysl ostrománál szenvedett nagy veszteségeiről megbízható helyről eredő információk alapján számokat is tudnak. Przemysl ostrománál — orosz forrásból származó információ szerint — a várat körülzáró sereg kedden nagy rohamot intézett a vár külső sáncai ellen. Az ostromló sereg eljutott egészen a sáncokat védő drótkerítésekig és árkokig, itt azonban az ágyuk tűzébe került és a sáncoknak aláaknázott része felrobbant. Az oroszok látványos veszteséget szenvedtek s hirtelen visszavonulásra kényszerültek. Veszteségüket negyvenezer emberre becsülik.

Repülőgépen Orzemyshbe és vissza.

Lemberg, okt. 9.

Az ellenségtől körülzárott Przemysl várával fűhadiszállásunk már napok óta csak drótnélküli állomási útján érintkezhetett, most azonban egy repülőgéppünknek sikerült fűhadiszállásunkról ezer veszedelem között eljutni a várba és onnan hírekkel megrakodva, visszatérnie a fűhadiszállásra.

A vakmerő pilóta, akinek kié-

retében egy vezérkari százados is volt, október 1-én szállt föl hadseregünk frontjáról és miután elrephilt az orosz csapatok fölött, szerencsésen szállt Przemyslbe. Az ellenséges vonal fölött szakadatlanul lövöldöztek nemcsak puska-tűzzel, hanem ostromágyúkkal is. Az egyik ágyúvédék husz centiméternyire zúgott el a repülőgép mellett.

A levegő hőszelei több uspot fölűtöttek a városban. Ez idő alatt saun voltak annak, hogy a várvédő sereget milyen harci lelkese-dés hatja át és hogy több kirchában visszaszorítva az ellenséget, számos foglyot ejtett. Tapasztalták, hogy az oroszok valamennyi támadásuk, a várművek fűzélése alatt, rejtetes veszteségek mellett összeomlott.

A repülőgép, miután átvette a várparancsnokság jelentését, okt. 6-án újra a levegőbe szállt, hogy visszatérjen a mi frontunkra. Ailig hogy az ellenség fölű érkezett, ismét vad fűzéléssel fogadták. A sbrapnelek oly közel robbantak föl az aeroplán mellett, hogy dördüléseik fűszérványa a motor hatalmas kattogását. Voltak pillanatok, amikor a levegőnyomástól erősen megingott a készűjék stabilitása. A robbanások következtében támadt fűzfűhők annyira körülvettek a repülőgépet, hogy a katonai pilóta percenkig nem látott fölű. Kesőbb hóviharba is kerültek és bár a motor nyomócsöve is eltörtűt a vakmerő légi utasoknak négy órai repűlése után, mégis sikerűt elérniük a fűhadiszállásunkat. A repülőgépet, mint a le-szállásnál megállapították, nyolc golyó furta keresztűtűt.

Az albán felkelők elfoglalták Dibrát.

Szofia, okt. 9.

A Macedóniában levő felkelők Hosszan bég vezetése alatt állanak. Különbösen heves harcok voltak Dibránál. A szerb csapatokat a felkelők megverték, úgy hogy a szerbeknek ki kellett üríteniük a várost.

Putnik vajda utóda.

Szalontsi, okt. 9.

Putnik vajda helyébe, aki a balkáni háborúban nagyon kitűntette magát, Pavlovics vezérkari ezredest bírták meg a vezérkari főnök teendőinek végzésével, mert Putnik vajda folytonos betegkedései miatt nem tudja fontos munkakörét ellátni. Azt hiszik, hogy vagy Pavlovics vezérkari ezredest, vagy Zivoin Micsics ezredest fogják Putnik utódnak véglegesen kinevezni.

Hírs jár továbbá, hogy Jankovics tábornokot, aki a balkáni háborúban mint a harmadik szerb hadsereg vezére Macedónia megkötésével nagy érdemeket szerzett magának, különös megbízatásra szemlélték ki.

A szerbek kirabolják a sebesülteket.

Grác, okt. 9.

Az osztrák-magyar hadsereg egy sebesült tisztje beszél: A Dráva melletti útközlemben lövés ért a balterdemen és sebesültem egy magaslétről lezuhantam. Lent egy szerb kémörjárat akad rám, amely minden értékebb dolgomat, a tábori messzelátómat, revolveremet és a térkép-tartómat elrabolta. Biztosra vettem, hogy fogságba kerülök, de a szerbek, úgy látszik, csak rabolni akartak, mert aztán elvonultak anélkül, hogy valamitörődtek volna. Másnap reggel egy gyalogezred járőrei biztonságba helyeztek.

Antwerpen ostroma.

A németek megkezdték Antwerpen város bombázását.

Frankfurt, okt. 8.

A Frankfurter Zeitung jelentik Amsterdamból mai közzététel: Reggel fél 8 órakor a németek tüntárral megkezdték, hogy fél 10 órakor megkezdték Antwerpen város bombázását. A kormány fél 12 órakor átköltözött Oszterdába. A király a városban maradt. Számos menekülő a hollandi határra érkezett.

Brüsszel, okt. 9.

Hágából érkezett a következő távirat: Az antwerpeni külső erődítményekhez támadt több kilométernyi réa oly rémületet keltett Antwerpenben, mely leírhatatlan. A város teli van asszonyokkal, gyermekekkel, kik a szomszédos városokból menekültek be. Hét-főn este nagy tömeg jelent meg a király palotájánál. Ostromlás ágyúüzem közben, melynek hangja betölti a levegőt, megjelent a király az erkélyen. Francia és flamand nyelven szólott a néphez:

— Számítok rá, hogy mindenki teljesíteni fogja kötelességét. Miután kívánják, én leszek az első, aki erre mektek példát fog nyújtani. Éljen Belgium, éljen az igazság ügye, éljenek szövetségeseink!

Ekkor látta a tömeg, hogy Churchill lord is a király mellett van. Sápadi volt és az izgatottságtól remegett. A tömeg nem tudott felvillanyozódni a király szavainak hatása alatt.

Amsterdam, okt. 9.

A holland határszéli városok polgármesterei felhívták a lakosságot, hogy idegen katonaságnak holland területre való lépése esetén nyugodtan viselkedjenek. Most már biztosan számítanak rá, hogy a menekülő angol és belga katonaság átéli a határt, melyet holland katonaság őriz és ez a lakosságra a legjobb benyomást teszi. A nyilvános helyeket, mintán ostromállapot van, este 8 órakor

Rémuralom szerb macedóniában.

Szólis, okt. 9.

A bolgár belügyminiszter Strig-nicából a következő táviratot kapta a szerb terror uralmáról:

Ujabb menekülők érkeztek Iztiből. Borzalmas rézleteket meséltek. Istip városát ellepték a szerbek, akik minden épkezláb embert elvissznek és besorozzák a szerb hadseregbe. A csendőrség és a nép közötti kő összeütközés volt, mely alkakkor a csendőrség tüzelt a népre, 283 családot, melynek fejei Bulgáriába menekültek, a szerbek elfogtak négy asszonyt, a kik a fogságban meghaltak eddig ismeretlen okból. A népesség lehetetlen kínzásoknak van kitéve a városba.

A bolgár távirati iroda ezt a jelentést az összes európai állá moknak továbbította.

Ujabb angol csapatok Belgiumban

Rotterdam, okt. 9.

A „Rotterdamsche Kurier“ jelenti, hogy a szárazföldre erős angol csapatok érkeztek és jelenleg ott tartózkodnak, amely pontokon Belgiumot a németek leginkább fenyegetik. Az angolok sok gépfegyverrel ellátott autómobil, egész sereg omnibusz és repülőgépet hoztak magukkal. Az összes forgalom mechanikus uton megy végbe.

A belgák felrobbantják a templomtornyokat.

Berlin, okt. 9.

Hágából táviratozzák a B. Z. am Mittagnak: Egy belga utas-katona elbeszélte hírlapíróának, hogy az ő csapata több ízben kapott parancsot templomtornyok felrobbantására avégből, hogy a német létezésnek ne legyenek ilyen jó célpontjai. Ez a katona tizenkét templomtorny felrobbantásban vett részt.

Az angolok és belgák nagy veresége Antwerpennél.

Berlin, okt. 9.

A nagy főhadiszállás jelenti október 7-én este: Antwerpennél Brochen-erőd híreskútkban van. Támadásuk átélé a Neths szakaszt és a belső erődökhöz közeledtek. Egy angol dandár és belgákat a külső és belső erődök között megverték és Antwerpenre visszavetették. Négy nehéz ágyú, 52 tábori ágyú, sok gépfegyver, köztük angolokat is, nyit területen elfoglaltak.

Perzsia megtámadja Oroszországot.

Bécs, okt. 9.

Konstantinápolyi híradás szerint Teheránból jött jelentések megállapítják, Perzsia egészalakosságán nagyon erős oroszellenes hangulat hatálmásodott el. Mostan, amikor Oroszország védő erejét óriási dimenziójú harcok kötik le, a perzsa népben általános a kívánság, bárha legyőznék Oroszországot.

Sok tőlől nyilvánul meg az az óhajlás, hogy Perzsia fegyveresen forduljon Oroszország ellen. Az erre irányuló mozgalom úgy látszik, rövidesen eredményes lesz, mert maga a kormány is előkészületeket tett már egy ilyen akcióra.

Cselédet keresek

sürgősen, — egy szerény megbízható gondos leány, vagy fiatalabb asszonyt magányos urhoz, vidékre. Jó, ha esetleg kézimunkázni vagy varrni is tud, mert egész napra úgy sincs nálam dollog. Főzni nem kell. Ha mindenben kedvemre lesz, állandó, kifizető helyet talál nálam. Cim e lap kiadóhivatalában.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Október. 10. Szombat Róm kaih. Borg. Fer. Protestáns Borg. Fer. Görög-orosz Szeptember 27 Kalisztrat, Nap-kei 6 11 perckor nyug-szik 5 22 perckor.

Időjárás. Változékony és hűvös-idd várható, helyenként oszpadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, hűvös, elvéve oszpadék. Déli hőmérséklet: 16 5 C.

Kiváló színész halála.

A vidéki magyar színészek gyászja van. Tegnap Nagy Dezső hosszas és kínos szenvedések után Szabadkán elhalálozott. Az elhunytat Makó város egész közönsége a legelőnyösebben ismerte, mint színészt, és számos ismerőse sirlaja, mint jó barátot. Kiváló tehetség volt. Szívfamiliából született, alyja hosszú ideig szolgálta ezt a rögös pályát. Nagy Dezsőn kívül még négy fivérével működött a vidéki társulatoknál, sőt egyik fivére — Imre — a budapesti népeperának is tagja volt. Nagy Dezső kollégái is a legnagyobb szeretettel övezték körül mindenkoron, mert igazi jókedélyű, nemeslelkű társuk volt. A színpadon előrangú, aki minden szerpát becsülte, ambicióval és nagy tudással játszott meg. Sokan, senkit meg nem sértett. Távol tudis magát tartani a színpad apró irrikációl. Sok sok babért aratott, de a színpadon együtt járó nyomorúság, különösen az utóbbi időkből neki is kijutott. Az elhunyt idegen staggione társulat hozta össze a váialkozása anyagilag bahu ütött ki és emlati bánatában szívósi kapott. Azóta nem tudta magát összeszedni. Testileg leverte, lelkiileg szorongatva viselte a szenvedéseket, míg tegnap megzabadult a hízotól, jobblétre szendarról. Övegye és árvája sirlaja a legjobb férjtel, a leggonoszabb apát. Nyudodják csendes békeességben.

— Holnap nem tartják meg a ló-osztályozást. Tudvalevő dolog, hogy a katonai hatóság a makói póllóosztályozás határidejét holnap és a holnaputáni napra tűzte ki. A katonai hatóság ma átirattalag értesítette Makó város katonai ügyosztályát, hogy a póllóosztályozást holnap és holnapután nem tartja meg. E szerint a gazdáknak lovsikat nem kell elővezetni.

— Betöltik a becsüsi állásokat. Makó városnál ez idő szerint két becsüsi állás van üresedésben. A városi tanács e két állásra Cs. Kiss István és Nagy István megválasztását javasolja.

— Vérehek az utcákon. Igaz, ugyan, hogy ez idő szerint nincs ebzárlat Makón és így talán ennek a körülménynek kell befutni azt, hogy vérehek, állandóan kóbor kutya csapatok az utcákon veszélyeztetik az ember testi épségét. Ennek a visszás állapotnak azonban a rendőrség is nyomára jött, miért is ma az eb-társai szabályrendelet alapján szigorú rendeletet adott ki, amely szerint érzékenyen fogják büntetni azokat, kik kutyaikat az utcára engedik ki.

— Szakszervezetek megalakítása a városnál. A közigazgatás helyes menetének biztosítására vonatkozólag a városnál a szervezési sza-

Legujabb
jó hír

Kőbányai sör!

A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb
minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világes, maláta sörök
és duplamaláta sörök

nagyban és kicsinyben szerezhetőek be:

Iritz Sámuel özv. cégnél,

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogcrémet**. A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

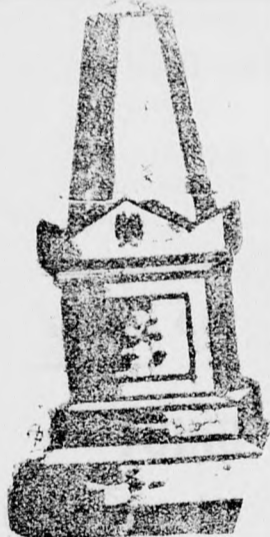
Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szerezhetőek be

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

Első magyarországi sírkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

granit sírkövek

25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sírboltokat

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

A dái ugaron a oszorgó tövében

10 köblös ugarföld

tanya épülettel együtt gabona vagy hegyma alá hasznóképp kiadó, vagy örökáron eladó, továbbá egy és fél köblös, valamint 2 és fél köblös ugar a királyhegyesi útra végig szinte hasznóképp kiadó, vagy örökáron eladó. Ertekezni lehet Báró Erdélyi-utca (Nagy Orosz-utca) 15. szám alatt

Sárkány Imrével.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

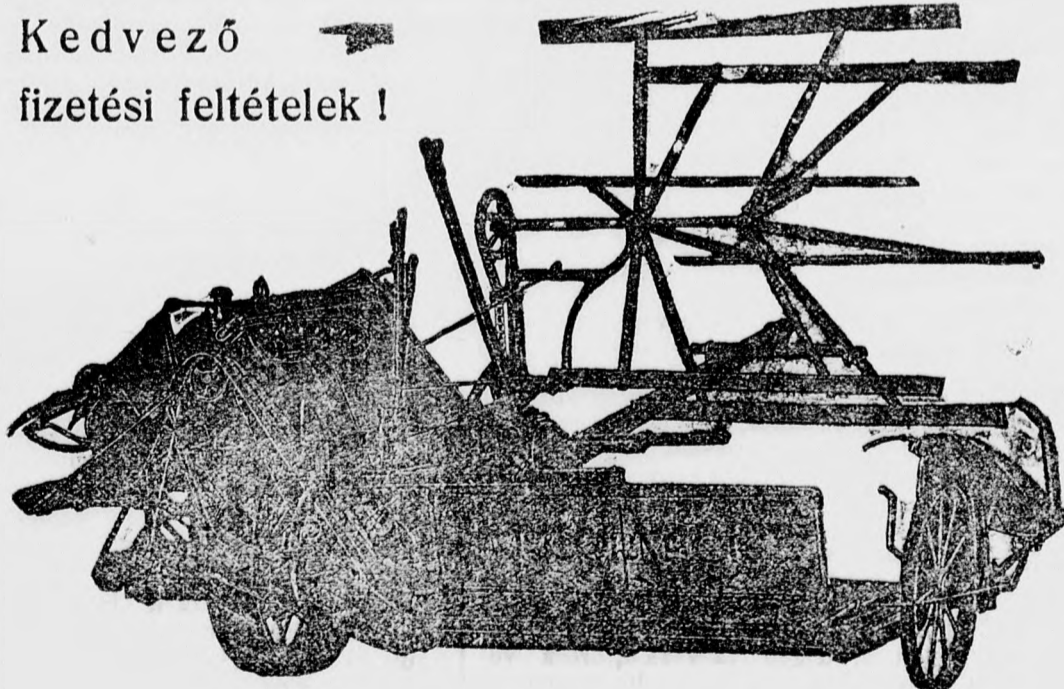
VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt, arc- és közhűség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjító 1 korona. Ezek pipetteszerű több kiállítású üvegekkel lettek kiadva.

Kedvező
fizetési feltételek!

Manilla zsinag, páncél acél kormányú ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legelőnyösebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legujabb modelű **JOHNSTON** kéveköti aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legujabb négyzetes kukorica ültető gépek. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Pontos még az, hogy aratógépek részét nálam egész éven át kaphatók. A legújabb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisak-féle kéveköti zsinagot, elsőrendű gépojszát, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormányúval, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányú vessző utánzatu vaspálcás boronákat, répa és szecakavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerzőmokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakosítottan, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. újszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Magyar állami két

hengeres magánjá-

rók, legujabb

motorok, golyós

csapágyas

cséplőgépek,

gazdasági kis moto-

rok, t a k a r m á n y-

kamarák. Világhírű

„Cormick“

aratógépek, fű-

kaszálók, lógereblyék

-tárcsás boronák. -